

Opwekken van een eisprong (ovulatie-inductie) met tabletten Letrozol

Deze folder beschrijft de gang van zaken bij ovulatie-inductie met tabletten Letrozol.

Wat is ovulatie-inductie?

Ovulatie-inductie betekent het opwekken van één eisprong.

Wat is de kans op zwangerschap?

Bij de behandeling met Letrozol is na 6 cycli waarbij een eisprong optreedt circa 60% zwanger (klinische zwangerschap).

Wat zijn de risico's en complicaties?

- De kans op een meerlingzwangerschap is zeer licht verhoogd. Een tweelingzwangerschap geeft een duidelijk hogere kans op complicaties voor moeder en kinderen, in de zwangerschap en bij de bevalling.
- Heeft u een verhoogd cholesterol of een verhoogde bloeddruk? Geef dit dan door aan uw hoofdbehandelaar en gebruik geen Letrozol!

Wat zijn de bijwerkingen?

Er zijn in vergelijking met andere medicijnen die de eisprong opwekken zoals Clomid minder bijwerkingen. Bijwerkingen staan beschreven in de bijsluiter. Krijgt u oogklachten (wazig zien, lichtflitsen) tijdens het gebruik van de medicijnen? Stop en neem contact op.

Off-label gebruik

Letrozol is een medicijn dat geregistreerd is voor de behandeling van borstkanker. Door veel onderzoek en ervaring is inmiddels bekend dat Letrozol veilig en erg effectief is bij opwekken van de eisprong. De beroepsgroep maakte een goede afweging tussen eventuele risico's en het nut van het off-label geneesmiddel. In de Europese richtlijn is het dan ook het middel van eerste keuze gezien de hogere kans op zwangerschap en minder bijwerkingen. De arts informeert u dat u een "off-label" geneesmiddel krijgt voorgeschreven. U verleent daarvoor uw toestemming en wij noteren dit in uw dossier. Mocht u bezwaar hebben tegen "off-label" gebruik van medicijnen dan is er een acceptabele andere behandeling met een voor opwekken van de eisprong geregistreerd geneesmiddel beschikbaar; dit is Clomid.

Hoe verloopt de behandeling?

De verpleegkundige van het Centrum voor Voortplantingsgeneeskunde (CVV) is uw aanspreekpunt. Vanaf de eerste dag van de menstruatie (dit is de eerste dag wanneer u helder rood bloedverlies hebt) houdt een [basale temperatuurcurve \(BTC\)](#) (afgekort BTC) bij. Zie de folder '[basale temperatuurcurve \(BTC\)](#)'. Van cyclusdag 5 tot en met cyclusdag 9 (dus slechts gedurende 5 dagen) slikt u gedurende iedere cyclus Letrozol. De verpleegkundige bespreekt elke cyclus met u of er een eisprong is geweest. Dit kan zij vanaf cyclusdag 30 uit de BTC aflezen.

Wat moet u doen voorafgaand aan de ovulatie-inductie?

- U slikt dagelijks 0,4 mg foliumzuur om de kans op een kind met een open rug (spina bifida) te verkleinen. U start uiterlijk op de eerste dag van uw menstruatie.
- U probeert een gezond gewicht te behouden of eventueel enkele kilo's af te vallen. Dit bevordert de werking van Letrozol.
- U bent ingeschreven bij de AMC apotheek, de medicatie is alleen hier op te halen. U kunt u alvast inschrijven via een invuldocument te downloaden op amc.nl/cvv.
- U hebt tabletten Letrozol een digitale thermometer en [basale temperatuurcurve \(BTC\)](#). Een lege BTC is ook te downloaden vanaf onze website (www.amc.nl/cvv).
- Als u niet spontaan menstrueert hebt u een zwangerschapstest en tabletten progesteron (Duphaston®).
- Om u goed te kunnen helpen en veilig gegevens uit te wisselen verzoeken wij u met klem om 'Mijn Dossier' te activeren. U heeft een code gehad bij het eerste bezoek. Voor activatie moeten uw juiste email adres en uw 06 nummer opgenomen zijn in uw AMC dossier. Meer informatie staat op <https://www.amc.nl/web/ik-heb-een-afspraak-1/wat-staat-er-in-mijn-dossier.htm>. 'Mijn Dossier' is via internet op een computer te bereiken op via deze link www.mijndossier.amsterdamumc.nl. Daarnaast raden wij u ook aan om de app te installeren op uw telefoon of tablet (zoek op Mijn Dossier Amsterdam UMC). Via de app maakt u makkelijk een foto van uw BTC (of screenshot) en stuurt deze als bijlage in een bericht via Mijn Dossier naar uw behandelteam.

De meest recente instructies kunt u nalezen in de bezoeksamenvatting van uw afspraak of in een los Mijn Dossier bericht.

Hoe vindt de ovulatie-inductie plaats?

Als u wel spontaan menstrueert

De eerste dag van helder rood bloedverlies is cyclusdag 1.

Als u niet spontaan menstrueert

U doet zelf een zwangerschapstest in de urine. Als de test negatief is start u met de tabletten progesteron (Duphaston®). U neemt 3 keer per dag 1 tablet, gedurende 10 dagen. Enkele dagen na de laatste tablet krijgt u vaginaal bloedverlies. De eerste dag van helder rood bloedverlies is cyclusdag 1.

Start ovulatie-inductie

- U start met het bijhouden van de BTC op cyclusdag 1.
- Op cyclusdag 5 tot en met cyclusdag 9 (let op: dus gedurende slechts 5 dagen) neemt u Letrozol in, elke dag rond het zelfde tijdstip. De dosis in de eerste cyclus is 2,5 mg (1 tablet) per dag. U geeft in de BTC aan welke dagen u Letrozol gebruikt. Als er een eisprong optreedt, gebeurt dit tussen de 13e en 21ste cyclusdag.

- De dag voor uw telefonisch consult of herhaalconsult, scant u of maakt u een foto van uw BTC en stuurt deze als bijlage naar de verpleegkundige via epic Mijn Dossier bericht. Zij bespreekt dan met u of er al een eisprong is geweest of dat een tweede beoordeling enkele dagen later nodig is.

Na de eerste cyclus

- De verpleegkundige geeft u advies over de volgende cyclus:
  - Zij adviseert u over de dosis Letrozol in de volgende cyclus. Meestal heeft u voor meerdere cycli medicatie meegekregen. Let op: het aantal dagen blijft gelijk (5 dagen, vanaf cyclusdag 5).
  - Zij adviseert u in welke periode u het beste gemeenschap kunt hebben. Het is voldoende om in de week voor de eisprong 2 maal gemeenschap te hebben. Het is zeker niet nodig om precies op de dag van de eisprong gemeenschap te hebben.
- U kunt 2 weken na de eisprong een spontane menstruatie verwachten. U start direct weer op cyclusdag 1 met de BTC en neemt op cyclusdag 5 tot en met 9 Letrozol in. U hebt een (bel)afpraak om opnieuw uw BTC te bespreken.
- Als de menstruatie uitblijft, dan doet u 16 dagen na de eisprong zelf een zwangerschapstest in de urine. Indien de test positief is, neemt u contact met ons op per e-mail. U krijgt een afspraak voor de eerste zwangerschapsecho bij 7-8 weken zwangerschapsduur (= 5-6 weken na de eisprong). Dit is een vaginale echo. Adviezen voor het dagelijks leven vindt u in de folder '[Zwanger!](#)' (RIVM) en [CVV](#).

Wel een eisprong, maar nog niet zwanger

- Een groot deel van de behandeling vindt door uzelf thuis plaats. Uw contact met de afdeling bestaat uit mail of telefonisch contact over uw cyclus en BTC. Omdat de behandeling ook veel geduld van u vraagt, is het belangrijk u perspectief te bieden. Ondanks uw gunstige prognose is het daarom aan te bevelen om elke 3 maanden een gesprek met de arts of verpleegkundige in te plannen ter evaluatie en begeleiding. Wij laten dit aan u over of u van de mogelijkheid gebruik wil maken.
- Na de 6e ovulatoire cyclus wordt er met u besproken of onderzoek naar de doorgankelijkheid van de eileiders nodig is. Dit is afhankelijk van uw voorgeschiedenis. Alleen vrouwen die een hoog risico op een afwijking hebben adviseren wij een bloedtest of een rontgenonderzoek van de eileider (baarmoederfoto). Als uit dit onderzoek blijkt dat één of beide eileiders open zijn, gaat u door met opwekken van eisprongen tot 12 eisprongen (cycli).
- Na de 12 ovulatoire cycli wordt met u besproken of u, indien van toepassing alsnog over stapt op [opwekken van de eisprong met injecties gonadotrofines](#) eventueel gecombineerd met [IUI](#).

Psychische belasting

Een ovulatie-inductiebehandeling kost veel geduld en gaat nogal eens met emoties gepaard. Soms kan het 4-6 maanden duren voordat de eerste eisprong is opgewekt en u kans op zwangerschap hebt gehad. De periode na de eisprong blijkt het moeilijkste van de hele behandeling te zijn en deze wordt vaak onderschat. De teleurstelling bij het lang uitblijven van de eisprong, of het toch optreden van de menstruatie of een negatieve zwangerschapstest kan groot zijn. Als u daarover wilt praten of nog vragen heeft, kunt u telefonisch terecht bij de verpleegkundigen via onderstaand telefoonnummer. Voor een persoonlijk gesprek kunt u een afspraak maken op het verpleegkundig spreekuur of bij de counselor verbonden aan de afdeling.

Vragen

Hebt u nog vragen en/of opmerkingen, dan kunt u contact opnemen door ons een bericht sturen via “Mijn Dossier” te bereiken via de app ‘Mijn Dossier Amsterdam UMC’ of via www.mijndossier.amsterdamumc.nl . Dit is de enige veilige manier om met het ziekenhuis te communiceren. U kunt ons ook bellen op tel. 020-5664287 (tijdens werkdagen tussen 09.00 en 11.00 uur en 14.00 en 16.00 uur).